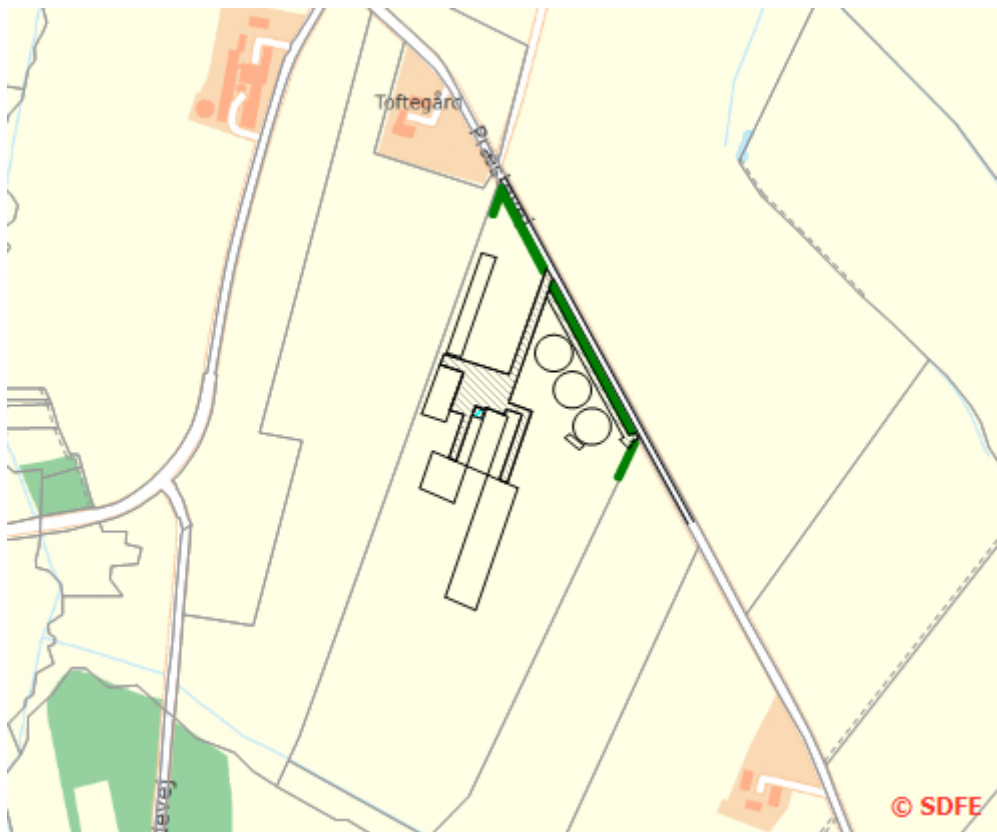

Miljøgodkendelse

Præstevej 157, Hæstrup, Hjørring
Etablering af malkekvægbrug på 741 DE

Husdyrgodkendelsesloven § 12
Dato for gyldighed: 04. juli 2017
Journalnummer 09.17.18-P19-5-17

Indholdsfortegnelse

1	Miljøgodkendelsens omfang	3
1.1	Resumé	3
1.2	Offentlighed.....	4
1.3	Klagevejledning	5
1.4	Gyldighed.....	5
1.5	Revurdering af miljøgodkendelsen	5
1.6	Ophør.....	6
1.7	Godkendelsens indhold og vurderinger	6
2	Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	7
2.1	Nye og eksisterende anlæg på ejendommen	7
2.2	Anlæggets beliggenhed ift. fredninger, bygge- og beskyttelseslinjer mv.	9
2.3	Placering i landskabet.....	9
3	Husdyrholdet og produktionsforhold.....	13
3.1	Husdyrholdet og staldanlæg.....	13
3.2	Fodring	14
3.3	Ensilage	15
4	Gødningstyper og -håndtering.....	16
4.1	Husdyrgødning	16
4.2	Fosforindhold i husdyrgødningen	17
4.3	Udbringning af husdyrgødning.....	18
5	Gener fra husdyrbrugets anlæg	20
5.1	Lugt	20
5.2	Fluer og skadedyr.....	22
5.3	Støj, støv og lysgener fra anlægget og maskiner	22
5.4	Transport.....	23
6	Bedriftens påvirkninger af natur og miljø	25
6.1	Ammoniakfordampning og naturområder	25
7	Egenkontrol, management og alternative løsninger	27
7.1	Management og egenkontrol	27
7.2	Alternative løsninger.....	28
8	Bilag	29
Bilag 1.	Miljøteknisk redegørelse (fra ansøger)	29
Bilag 2.	Visualiseringer af anlægget.	32
Bilag 3.	Detaljeret vurdering af påvirkninger af naturområder	37

1 Miljøgodkendelsens omfang

1.1 Resumé

Jens Kristian og Jonas Risager, Rakkebyvej 125 har ansøgt om miljøgodkendelse¹ til etablering af staldanlæg m.v. til produktion med 440 malkekøer med opdræt, svarende til 742 DE. Det samlede anlæg placeres på barmark på Præstevej 157, 9800 Hjørring, matr. nr. 4 z Hæstrup By, Hæstrup.

Etableringen omfatter et staldanlæg på 7.000 m² med afdeling for malkekøerne, for goldkøerne med plads til småkalve og kælvekvier samt en malkestald. Derud skal der bygges en lade, en plansilo til ensilage og 3 gylletanke på hver 4.000 m³.

Den ansøgte ejendom har CVR nr. 1178445. Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af den vedlagte miljøtekniske beskrivelse i bilag 1, og med de ændringer, der fremgår af godkendelsens vilkår. Ansøger ejer og driver desuden ejendommene Rakkebyvej 125 og 54. Miljøgodkendelsen omfatter alle dyrkningsarealer tilknyttet de i alt tre ejendomme, der har samme CVR nr.

Ansøgningen om miljøgodkendelse er indsendt til Hjørring Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem første gang den 25.01.2017.

Hjørring Kommune har vurderet, at der kan meddeles godkendelse af det ansøgte projekt og udvidelse i henhold til de gældende regler². Godkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og betinget af følgende **vilkår**:

- Gyldighed (*vilkår 1.4.1*)
- Ophør (*vilkår 1.7.1*)
- Beplantning (*vilkår 2.3.1*)
- Skrabning af gulvarealer i staldene (*vilkår 3.1.1*)
- Husdyrholdets sammensætning og staldsystemer (*vilkår 3.1.2*)
- Placering af markstak med ensilage (*vilkår 3.3.1*)
- Pumpning af gylle fra beholder til gyllevogn (*vilkår 4.1.1*)
- Dybstrøelse (*vilkår 4.1.3*)
- Placering af markstakke af dybstrøelse (*vilkår 4.1.4*)
- Forskrift for olie og kemikalier (*vilkår 7.1.1*)
- Beredskabsplan (*vilkår 7.1.2*)

Nogle af vilkårene i denne miljøgodkendelse kræver registreringer på bedriften og dokumentation. En samlet oversigt over krav til egne registreringer og dokumentation er gengivet her:

- Til dokumentation for, at vilkår vedr. besætningens produktionsniveauer og vilkår vedr. fodring er overholdt, skal gødningsregnskabet kunne forevises.

¹ Lovbek. nr. 442 af 13. maj 2016 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug

² Lovbek. nr. 442 af 13. maj 2016 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug – i resten af teksten blot kaldet "husdyrgodkendelsesloven" samt Lovbek. nr. 1189 af 27. september 2016 om miljøbeskyttelse.

Præstevej157, Hæstrup, Hjørring
Miljøgodkendelse

- Når kommunen på tilsyn forlanger det, skal eventuelle afvigende værdier i gødningsregnskabet i forhold til standardværdier kunne dokumenteres ved f.eks. effektivitets-/produktionskontrol, foderkontrol, ajourførte foderplaner, og afregninger fra slagteri, mejeri, pelseri eller lignende.
- Til dokumentation for at gylle leveres til biogasanlæg, skal der laves skriftlig aftale med biogasanlæg om årlig modtagelse af gylle.
- Den ovennævnte dokumentation skal have en sådan form, at den tydeligt kan vise, at vilkårene i godkendelsen er overholdt – uanset driftsmæssig sammenhæng med andre produktionsanlæg.
- Når kommunen på tilsyn forlanger det, skal en opdateret beredskabsplan kunne fremvises.
- Den nævnte dokumentation skal opbevares i mindst 5 år. Kommunen skal ved tilsyn og kontrol have adgang til al den nævnte dokumentation.

Det skal understreges, at regler i gældende love, bekendtgørelser og kommunale regulativer altid skal overholdes. Også hvis disse er eller senere bliver skrappere end vilkårene i denne godkendelse.

1.2 Offentlighed

Ansøgningen blev offentliggjort den 06.01.2017. Der var frist til afgivelse af bemærkninger til 02.03.2017.

Der indkom ingen bemærkninger.

Orientering om udkast til miljøgodkendelse blev den 24.03.2017 udsendt til høring hos naboer og andre beboere indenfor en beregnet konsekvenszone, samt skønnede parter i sagen, ansøger selv og en række organisationer og private personer, der har anmodet herom. Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 6 uger.

Der indkom bemærkninger til udkastet fra Danmarks Naturfredningsforening (DN), afdeling Hjørring og fra beboerne på en ejendom beliggende ca. 600 m syd for anlæggets centrum.

DN efterlyser visualiseringer af projektet, påpeger en fejl i kortmaterialet hvad angår tegninger af anlægget samt udtrykker ønske om at produktionen på ejers nuværende ejendom, Rakkebyvej 125, blev lukket ned efter nyetableringen på Præstevej 157.

Naboerne mener at deres ejendoms værdi vil falde som følge af projektet, og efterlyser dokumentation for, at produktionen på Rakkebyvej 125 ikke kan udvides i stedet for. De udtrykker stor bekymring for den øgede transport ad de nærliggende veje og for, at der vil komme lugtgener. Endelig undrer de sig over, at der opføres byggeri i udpeget "værdifuldt landbrugsområde.

De indkomne bemærkninger gav anledning til, at ansøger blev bedt om at levere visualiseringer. Disse er omtalt og indsat i denne endelige godkendelse. Visualiseringerne medførte ikke ændring i kommunens vurdering af de landskabelige forhold. Desuden er begrundelsen for den fritliggende placering uddybet (side 10).

I forhold til udkastet til miljøgodkendelse, er tekstelementer og vilkår vedrørende konkrete udbringningsarealer fjernet. Dette blev i marts pålagt kommunerne fra Miljøministeriet. Miljøregulering af husdyrgødning og udvaskning fra de konkrete udbringningsarealer vil fremover blive håndteret i henhold til den nye lov om husdyrregulering, der træder i kraft den 1. august 2017.

1.3 Klagevejledning

Ansøger selv kan klage³ over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Det samme kan enhver, der har væsentlig, individuel interesse i sagen, samt en række foreninger og organisationer m.v. Klagen skal være modtaget senest den 2. august 2017.

Klagen skal indsendes digitalt til Hjørring kommune via Miljø- og Fødevareklagenævnets klageportal. Klageportalen findes på www.borger.dk og www.virk.dk. Nævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen. Miljø- og Fødevareklagenævnet opkræver et gebyr for at klage. Gebyrets størrelse kan ses på <http://nmkn.dk/>.

Afgørelsen kan udnyttes på egen risiko og regning, hvis der klages over den. Det er dog under forudsætning af, at andre nødvendige tilladelser er indhentet. Miljø- og Fødevareklagenævnet kan i særlige tilfælde afgøre, at godkendelsen ikke kan udnyttes før klagen er behandlet. Miljø- og Fødevareklagenævnet kan ændre eller ophæve kommunens afgørelse på baggrund af en klage.

Kommunens afgørelse kan også indbringes for domstolen. En retssag skal være anlagt inden seks måneder fra den dag, afgørelsen er offentliggjort.

Der er til enhver tid mulighed for aktindsigt i sagen jf. forvaltningsloven, offentlighedsloven og lov om aktindsigt i miljøoplysninger.

1.4 Gyldighed

Vilkår:

- 1.4.1 Godkendelsen bortfalder, hvis ikke bygge- og anlægsarbejdet er igangsat inden 2 år fra denne afgørelse er meddelt.

Godkendelsen til udvidelse af dyreholdet følger kontinuitetsprincippet jf. § 33 stk. 3 i husdyrbrugsloven regnet fra afslutning af bygge- og anlægsarbejdet.

1.5 Revurdering af miljøgodkendelsen

Virksomhedens miljøgodkendelse og eventuelle tillæg skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering⁴. Den første regelmæssige vurdering af denne miljøgodkendelse skal dog foretages, når der er gået 8 år.

³ Lovbek. Nr. 442 af 13. maj 2016 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug kap. 7.

⁴ jf. Bekendtgørelse nr. 1283 af 8. december 2014 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

1.6 Ophør

Vilkår:

- 1.6.1 Ved ophør af produktionen skal gyllesystemet tømmes for gylle og staldene rengøres. Gylle og fast gødning bringes ud i henhold til aktuelle regler om udspredning. Eventuelle rester af olie og/eller kemikalier bortskaffes i henhold til gældende regulativer herfor.

Hvis husdyrproduktionen ophører, skal ejeren kontakte kommunen, så der kan aftales en forsvarlig nedlukningsplan.

1.7 Godkendelsens indhold og vurderinger

I de følgende kapitler gives en detaljeret beskrivelse af den ansøgte produktion og kommunens vurderinger af de mulige effekter på det omgivende miljø og naturen.

Hvis kommunen har fastsat vilkår, vil de være beskrevet detaljeret i begyndelsen af det kapitel eller afsnit, de vedrører. Det vil ofte være sådan, at ansøger skal kunne dokumentere overfor kommunen, at et vilkår er opfyldt. Eventuelle krav til dokumentation er samlet i afsnit 1.1

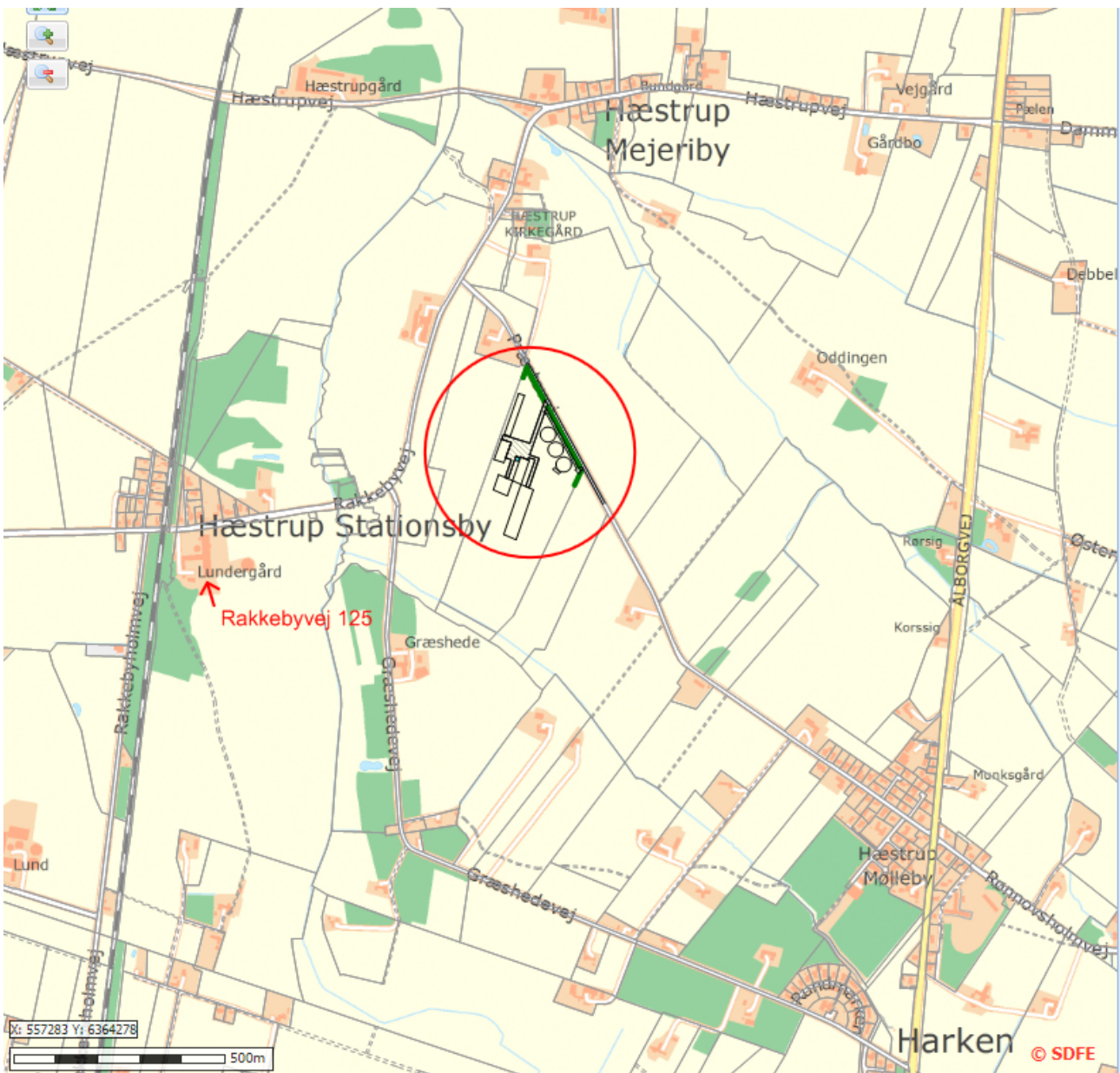
Gennem Husdyrloven pålægges den enkelte landmand at redegøre for brugen af BAT - bedst tilgængelig teknologi (Best Available Techniques). BAT er berørt i flere af de følgende afsnit, og der er evt. formuleret vilkår i relation til EU-direktivets krav herom. Der skal redegøres for BAT på følgende 6 områder: staldindretning, foder, opbevaring/behandling af husdyrgødning, udbringning af husdyrgødning, forbrug af vand og energi, management.

Selvom der ikke er lavet et specifikt BAT notat (BREF-dokument) inden for kvægdrift, er det Hjørring Kommunes opfattelse, at mange af BAT-elementerne fra BREF for svin og fjerkræ er generelle, og derfor kan overføres til kvægbrug.

2 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold

2.1 Nye og eksisterende anlæg på ejendommen

Der er søgt om opførelse af en helt ny bedrift til malkekvæg med opdræt. Det er planen, at mælkeproduktionen samtidig skal ophøre på Rakkebyvej 125, der ejes af ansøger. Staldene på Rakkebyvej 125 tænkes anvendt til opdræt mellem 2 mdr. frem til slagtning/kælvning. Det nye anlæg ønskes placeret på Præstevej 157 for på den måde at få den øgede produktion placeret et godt stykke fra naboer og sårbar natur.

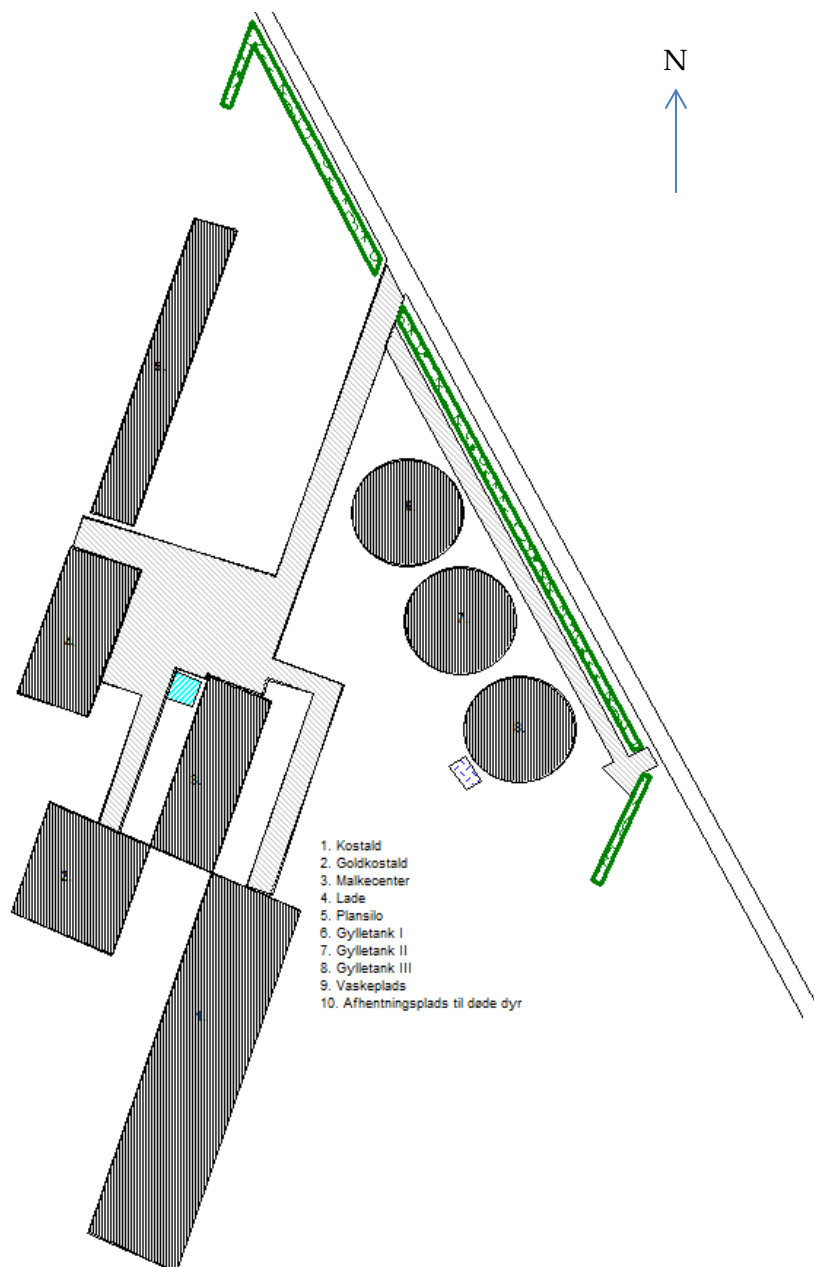

Det ansøgte projekts placering og nærområdet

Anlæggets vil bestå af en stald til malkekøerne, en stald til goldkøerne og småkalvene samt en malkestald – i alt ca. 7.000 m². Derudover en plansilo til ensilage på ca. 1.700 m², en lade samt

Præstevej157, Hæstrup, Hjørring Miljøgodkendelse

tre gyllebeholdere på hver 4.000 m³. Stalden opføres med halvmur og gardiner i siden. Højde til tagrygningen vil blive maksimal 11,7 meter.

Anlægstegning. Den planlagte og krævede beplantning er markeret med grøn linje.

Afløb fra tage og befæstede arealer vil blive ledt til et forsinkelsesbassin, der vil blive dimensioneret og placeret efter nærmere anvisninger fra kommunen. Forsinkelsesbassinet skal sikre, at Hæstrup Møllebæk modtager det afledte regnvand i et passende tempo.

2.2 Anlæggets beliggenhed ift. fredninger, bygge- og beskyttelseslinjer mv.

Husdyrbrugets projekterede anlæg ligger udenfor fredninger, strand- klit-, sø-, å- og fortidsmindebeskyttelseslinjer og udenfor skov-, vej- og kirkebyggelinjer.

Kommunen har konstateret, at alle afstandskrav til vandforsyning, vej og naboskel mv. i henhold til § 8 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, er overholdt.

Kommunen har desuden konstateret, at det projekterede anlæg ikke er i konflikt med eksisterende fredninger, strand- klit-, sø-, å- og fortidsmindebeskyttelseslinjer og udenfor skov-, vej- og kirkebyggelinjer.

2.3 Placering i landskabet

Vilkår:

2.3.1 Der skal etableres en afskærmende beplantning i skellet ud mod vejen, nordøst for anlægget. Beplantningen skal bestå af hjemhørende løvtræsarter eller buske og skal etableres snarest muligt efter endt byggeperiode.

Der er ingen specielle udpegninger (værdifuldt kulturmiljø, særligt bevaringsværdigt landskab mm.) i området, hvor husdyrbruget ønskes placeret. Den ønskede placering ligger i et område, der i kommuneplan 2013 er udpeget som "værdifuldt landbrugsområde". Området er som landskabstype karakteriseret som "landbrugslandet" – i "Visuel arkitekturguide for det åbne land i Hjørring Kommune". Ifølge arkitekturguiden, er der mange gode muligheder for at indpasse nye byggerier og anlæg i landbrugslandet. Men udfordringen er, at landbrugslandets store åbne vidder nok "er robust over for indpasning af få, men store elementer, men kan være sårbart over for indpasning af mange (mindre) elementer, der vil ændre oplevelsen af det åbne og enkle."

Det har derfor betydning, hvor høje bygninger og anlæg er, at de fremstår som en samlet helhed, og at materialevalget harmonerer med landskabet.

Det stillede vilkår om beplantning, skal være med til at binde anlægget sammen og sløre anlægget i landskabet.

Ansøger har leveret visualiseringer af anlægget set fra forskellige punkter i omegnen. Visualiseringerne og kort med de anvendte punkter/synsvinkler er gengivet i bilag 2. Bemærk, at visualiseringerne er udført uden den krævede, slørende beplantning.

Kommunen vurderer, at det samlede bygningsanlæg vil fremstå som en driftsmæssig enhed, der ikke vil ændre væsentligt på oplevelsen af landskabet.

Det lovmæssige aspekt

Som udgangspunkt, skal nyt byggeri altid placeres i tilknytning til bedriftens eksisterende bebyggelse. Dette er en grundlæggende forudsætning i planloven og indgår også som grundlag i husdyrgodkendelsesloven. Kommunen har dog mulighed for at acceptere en anden,

Præstevej157, Hæstrup, Hjørring
Miljøgodkendelse

”fritliggende”, placering, hvis der ikke på den ene eller anden måde kan skabes udvikling omkring den placering, som den eksisterende bedrift har⁵. Miljøstyrelsens vejledning beskriver det således:

Det betyder, at der skal være en særlig begrundelse for at placere nyt byggeri andet sted på ejendommen. Afstandskrav til anden bebyggelse kan efter omstændighederne udgøre en tilstrækkelig begrundelse.

Hvis nabohensyn skal udgøre grundlaget for at fravige princippet om, at ny bebyggelse skal ske i tilknytning til den eksisterende, må der reelt ikke være andre alternativer, herunder f.eks. forureningsbegrænsning med ny teknologi, men det kræver teknologien er tilgængelig og realistisk for virksomheden, jf. [Miljøklagenævnets afgørelse af 11. maj 2010, j.nr. MKN-130-00062](#).

Den største hindring for udvidelse på den eksisterende adresse, Rakkebyvej 125, er, at netop lugtgenæafstande til naboer ikke kan overholdes ved en udvidelse. Nedenfor redegøres for problemets omfang – og for de manglende udvidelsesmuligheder.

Den eksisterende bedrift på Rakkebyvej 125 har i dag en produktion på omkring 130 malkekøer med opdræt, i alt 210,4 DE. Den eksisterende produktion er ikke underlagt de krav til lugtgenæafstande, som følger af husdyrgodkendelsesloven. Det skyldes, at bedriften ikke endnu er blevet omfattet af kravet om miljøgodkendelse, men fortsat hviler på en tilladelse til det eksisterende husdyrhold fra før 2007. Selv en mindre ændring eller udvidelse af produktionen på Rakkebyvej 125 ville betyde, at bedriften skulle have en miljøgodkendelse, herunder opfylde krav om lugtgenæafstande til beboelser i nærområdet.

⁵Husdyrgodkendelseslovens §22, stk 2.

Præstevej157, Hæstrup, Hjørring
Miljøgodkendelse

Den eksisterende ejendom, Rakkebyvej 125, og beboelser i nærheden

En beregning i miljøstyrelsens godkendelsessystem ud fra den nuværende produktion viser, at afstanden til nærmeste nabo (Rakkebyvej 122) skal være mindst 62 m og 110 m til nærmeste samlede bebyggelse (repræsenteret ved Rakkebyvej 122). Som det ses af tabellen nedenfor, ville afstanden til samlet bebyggelse ikke kunne overholdes med den nuværende produktion – hvis produktionen skulle overholde kravene i husdyrgodkendelsesloven.

Områdetype	Geneafstanden minimum (m)	Aktuelle afstande (m)
Enkelt bolig	62	91
Samlet bebyggelse	110	91
Byzone / Sommerhusområde	196	1.531

Produktionen skulle reduceres til ca. 90 malkekøer med opdræt, svarende til 140 DE, hvis afstandskravet til samlet bebyggelse skulle overholdes.

Det er desuden kommunens vurdering, at der i dag ikke findes teknologier eller metoder, der kan reducere lugtmængden fra en kvægbedrift væsentligt, og slet ikke i det omfang, en udvidelse ville kræve. Der findes da heller ikke godkendte teknologier på Miljøstyrelsens Teknologiliste, <http://mst.dk/virksomhed-myndighed/landbrug/miljoeteknologi-og-bat/teknologilisten/gaa-til-teknologilisten/>

Præstevej157, Hæstrup, Hjørring
Miljøgodkendelse

Der vil således ikke være mulighed for at udvide produktionen på Rakkebyvej 125, tværtimod.

3 Husdyrholdet og produktionsforhold

3.1 Husdyrholdet og staldanlæg

Vilkår:

- 3.1.1 Der skal etableres skrabe anlæg og foretages effektiv skrabning af spalterne i staldafsnit 1, svarende til skrabning hver 2. time. Skrabe anlæg og traktor skal være forsynet med timer, så kontrol er mulig. Hvis traktoren anvendes til andre formål end skrabning i stalden, skal den være forsynet med GPS-logger.
- 3.1.2 Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten nedenfor:

Dyrehold og staldtype	Staldafsnit nr.	Vægt-/aldersgrænser/ mælkeydelse	Antal årstyr	DE
Årskøer, tung race. Sengestald m. fast gulv, 2 % hældning, skrabning hver 2. time	1	12.500	410	645,98
Årskøer, tung race. Dybstrøelse (hele arealet)	2	12.500	30	47,27
Småkalve, tung race (0-6 mdr.). Dybstrøelse hele arealet	1	0 – 2 mdr.	100	23,67
Kvie/stud, tung race (6 mdr. Til kælvning. Sengestald m. fast gulv, 2% hældning, skrabning hver 2. time	1	24 – 27 mdr.	40	24,82
Dyreenheder i alt	*	*	*	741,74

Almindelige sæsonudsving i husdyrproduktionen samt tilpasninger pga. sanering og lignende accepteres. Tilpasninger, f.eks. som følge af ændrede vægtgrænser indenfor samme dyregruppe, accepteres også, så længe det samlede antal DE ikke overskrides.

Det er med ansøger aftalt at skrabning af spalter kan foretages med en kombination af skrabe anlæg og skrabning med traktor.

Kommunen vurderer endvidere med udgangspunkt i Miljøstyrelsens "Notat⁶ vedr. ammoniakemission krav i malkestalde", at ansøger kan vælge en anden gulvløsning, end den der er oplyst, uden krav om tillæg eller ny godkendelse. Det er dog en betingelse at der ændres til en af de 8 gulvløsninger, der fremgår af notatet, idet de alle har et emissionsniveau på ≤ 4 %.

⁶http://mst.dk/media/mst/66774/Notat_DK_MST_Glatte_Gulve1.pdf

Præstevej157, Hæstrup, Hjørring
Miljøgodkendelse

Kommunens vurdering vedrørende BAT

Det skal bemærkes, at alle eksisterende staldafsnit indgår i projektet og dermed i den nedenstående vurdering. Kommunen vurderer dermed, at der ikke er behov for at stille vilkår om yderligere BAT- tiltag vedr. staldindretning frem til næste revurdering. I vurderingen er indgået hensyn til de eksisterende staldes alder og staldsystemer samt en afvejning af forholdet mellem miljøeffekt og omkostninger.

Som udgangspunkt finder kommunen, at BAT-niveau for ammoniakfordampning skal svare til en beregning foretaget ud fra Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT).

Kommunen har foretaget denne beregning af BAT-niveauet for produktionen:

	Antal årsdyr	Vejledende ammoniakemission	
		Kg N/ år / dyr	kg N/år
Malkekøer i ny stald	410	6,71	2.751,1
Goldkøer i ny stald - dybstrøelse	30	10,04	301,2
Småkalve i kalvehytter	100	-	165,7
Kvier i ny stald	40	5,19	207,7
Den samlede emission fra anlæg må maksimalt være:			3.426

Miljøstyrelsens ansøgningsystem har beregnet, at der vil være en emission fra den ansøgte produktion på 3.125 kg N/år.

BAT kravet i forhold til Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT) er dermed overholdt.

3.2 Fodring

Der anvendes tidssvarende foderplanlægning og udfodringsteknikker, der er med til at begrænse spild og tab af næringsstoffer til miljøet. Kommunen vurderer, at der med de nuværende og planlagte tiltag til opbevaring og håndtering af foder ikke sker en væsentlig øget påvirkning af omgivelserne.

Med henblik på at reducere dyrenes N-udskillelse er det ifølge BREF-dokumentet (2003) BAT, at tilpasse foderet til dyrenes behov i de forskellige produktionsfaser (fasefodring), at optimere foderet på baggrund af fordøjelige/disponible næringsstoffer samt at tilsætte foderet aminosyrer. Derudover nævnes det, at visse fodertilsetninger, herunder enzymer, kan forøge fodereffektiviteten. Tilsvarende er det BAT, at anvende fasefodring med højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase – for at få reduceret fjerkræs og slagtesvins fosforudskillelse.

BREF-dokumentet omhandler alene slagtesvin og fjerkræ og ikke kvæg og lign. Idet koen er en drøvtygger, kan de forhold der er nævnt i BREF-dokumentet ikke ukritisk overføres til en kvægproduktion. Således er det f.eks. ikke muligt at anvende fytase eller syntetiske aminosyrer. I de senere år har der imidlertid været øget forsknings- og rådgivningsmæssig fokus på fosfor og

fodringsnormen for fosfor er reduceret. Gennem foderplanlægningen er der ligeledes fokus på indholdet af såvel fosfor som protein i foderblandingen.

Kommunens vurdering vedrørende BAT

Sammenholdes ansøgers valg af fodringsteknik med BREF-dokumentet, vurderer kommunen, at det ansøgte projekt lever op til kravene til BAT vedr. fodring.

3.3 Ensilage

Vilkår:

3.3.1 Markstakke med ensilage må ikke være placeret nærmere end 100 meter fra nabobeboelse.

Der opføres køresiloer til opbevaring af ensilage ved ejendommen. Derudover kan der blive behov for opbevaring af ensilage i markstakke i henhold til gældende regler for bl.a. tørstofindhold ved placering af ensilage i markstakke. Kommunen vurderer, at især etableringen af ny ensilagesilo giver mindre risiko for forurening af jord og vandmiljø med næringsstoffer samt færre gener for trafikanterne, da hjemtransporten af ensilage koncentrerer på få sammenhængende timer.

For at mindske gener for omkringboende er der stillet vilkår om minimums afstand til nabobeboelse ved placering af markstakke med ensilage.

Kraftfoder, korn, mineraler m.m. opbevares i siloer og som sækkevarer.

4 Gødningstyper og -håndtering

4.1 Husdyrgødning

Vilkår:

- 4.1.1 Der skal anvendes gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås. Alternativt kan der ved hver gylletank, hvor der sker påfyldning af gyllevogn, anlægges en læsseplads, således at spild kan opsamles. Pladsen skal i givet etableres i henhold til Landbrugets Byggeblad for "læsseplads for gyllevogne", nr. 103.11-2. Afløbet/pumpebrønden skal dimensioneres således, at også et større spild kan opsamles. Pladsen skal være etableret senest ½ år efter godkendelsesdato.
- 4.1.2 Andelen af dybstrøelse, der udsprede på marken direkte fra stalden, skal minimum være 65 %.
- 4.1.3 Markstakke med komposteret dybstrøelse må ikke være placeret nærmere end 100 meter fra nabobeboelse.

Den producerede husdyrgødning på ejendommen er kvæggylle og dybstrøelse.

Nedenfor ses en oversigt over den samlede produktion og afsætning af DE på ejendommen.

Regnskab for husdyrgødning	DE
Kvæggylle og dybstrøelse produceret på Præstevej 157	741,7
Svinegylle produceret på Rakkebyvej 54	57,8
Kvæggylle og dybstrøelse produceret på Rakkebyvej 125	236,3
<i>I alt produceret husdyrgødning</i>	<i>1.035,8</i>
Kvæggylle afsat til biogasanlæg	-487,0
I alt (til udspredning på ejede og forpagtede arealer)	548,8

I det følgende afsnit redegøres nærmere for de enkelte gødningstyper og deres håndtering:

Der er stillet vilkår vedr. pumpning af gylle for at undgå spild og dermed minimere risikoen for forurening af jord, overfladevand og grundvand.

Ifølge den indsendte kapacitetserklæring er den årlige produktion af flydende gødning på Præstevej 157 på 14.294 m³. Denne mængde inkluderer rengøringsvand og drikkevandsspild fra staldene samt direkte nedbør til beholderne. Ifølge ansøgningsmaterialet er der en samlet opbevaringskapacitet for ejendommen på 12.000 m³, hvilket svarer til 10 måneders opbevaring.

Præstevej157, Hæstrup, Hjørring
Miljøgodkendelse

Opbevaringsanlæg	Beholder nr.	Byggeår	Kapacitet (m ³)	Overdækning
Gyllebeholder	1	2017-18	4.000	nej
Gyllebeholder	2	2017-18	4.000	nej
Gyllebeholder	3	2017-18	4.000	nej
I alt	*	*	12.000	*

Placeringen af gyllebeholderne på ejendommen fremgår af anlægstegningen side 8.

Kommunen vurderer, at vilkårene om ikke-faste pumpeanlæg samt beredskabsplan (se kapitel 7) vil være afgørende for at forebygge en utilsigtet forurening af nærliggende vandløb.

Alle tanke opfylder Husdyrgødningsbekendtgørelsens skærpede krav (pr. 15.08.2008) til pumper etc. Der udføres 10 års-beholderkontrol af godkendt firma. Tankene tømmes normalt 1 gang årligt med henblik på inspektion.

Jf. BREF er det BAT at opbevare gylle i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Beholderens bund og vægge skal være tætte og korrosionsbeskyttede. Beholderen skal tømmes jævnlige af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse – normalt 1 gang årligt. Der omrøres kun i gyllen umiddelbart før tømning af beholderen. Det er endvidere BAT at overdække beholderen med fast låg eller med et naturligt flydelag eller et flydelag, der etableres med snittet halm eller tilsvarende.

Ligeledes ifølge BREF kan det være BAT at foretage en behandling af husdyrgødning på bedriften under visse betingelser. Disse betingelser vedrører landbrugsareal til rådighed, overskud af eller efterspørgsel på lokale næringsstoffer, teknisk assistance, marketingsmuligheder for grøn energi samt lokale regler. Er der f.eks. et overskud af næringsstoffer i området, men tilstrækkelig areal til at udbringe husdyrgødningen, kan det være BAT at foretage separation af husdyrgødningen.

Der stilles vilkår til mængden af dybstrøelse, der udbringes direkte fra stald, for at niveauet for ammoniakfordampning fra stald og lageranlæg ikke skal blive overskredet.

Kommunens vurdering vedrørende BAT

Sammenholdes ansøgers foranstaltninger vedr. opbevaring og håndtering af husdyrgødning med BREF-dokumentet, vurderer kommunen, at det ansøgte projekt lever op til kravene til BAT på området.

4.2 Fosforindhold i husdyrgødningen

For husdyrbrug med konventionel produktion af malkekvæg, skriver Miljøstyrelsen bl.a. i "Vejledning om emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste, tilgængelige teknologi (BAT)" om fosfor. Ved udbringning af husdyrgødning svarende til harmonikravet for kvælstof, vil fosfortilførslen til udbringningsarealerne for flere husdyrtyper overstige afgrødernes behov, der ligger på 20-25 kg P/ha. Ved en fortsat ophobning af fosfor i landbrugsjorden er der risiko for, at fosforbidraget fra landbrugsjorden til vandmiljøet kan øges.

De teknikker og teknologier, der er rettet mod at reducere tilførslen af fosfor til udbringningsarealerne omfatter enten fodringsteknikker, der mindsker husdyrgødningens indhold af fosfor, eller separeringsteknikker, der medfører, at den mest fosforholdige del af husdyrgødningen kan afsættes til udbringning på andre arealer eller til forbrænding eller afgangning i biogasanlæg.

For så vidt angår optimering af fosforudnyttelsen ved fodring af kvæg, vil mange fodermidler i praksis have et fosforindhold, der overstiger koens fysiologiske behov uden brug af mineralsk fosfor. Fodermidlernes naturligt høje indhold af fosfor vil derfor i mange tilfælde begrænse muligheden for at optimere fosfortildelingen i praksis. Adgang til foderanalyser for fosfor kunne i praksis give mulighed for at planlægge tildelingen af fosfor mere præcist, men manglende viden om fordøjeligheden af foderets fosforindhold betyder, at der fortsat skal være en sikkerhedsmargin i fodringsnormerne og fodringsplanlægningen, der tager hensyn hertil.

Kommunens vurdering vedrørende BAT

Hjørring Kommune er enig med Miljøstyrelsen, der i vejledningen vurderer, at der på nuværende tidspunkt ikke findes tilgængelige teknikker eller teknologier, der kan anvendes til at fastlægge emissionsgrænseværdier for fosforudledningen fra malkekvægsbesætninger.

4.3 Udbringning af husdyrgødning

Al gylle fra bedriften udbringes efter reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen og i henhold til Plantedirektoratets normer for tilførsel af næringsstoffer til afgrøderne. Gyllen udbringes med slæbeslanger samt ved nedfældning. Der udarbejdes mark- og gødningsplan, og der tages analyser af gyllen. Der udbringes ikke husdyrgødning på vandmættede, snedækkede, frosne eller oversvømmede arealer.

Jf. BREF er det med henblik på at reducere tabet af næringsstoffer til omgivelserne BAT at afbalancere tilførslen af gødning med afgrødens behov for næringsstoffer. Det er desuden BAT at reducere risikoen for forurening af omgivelserne ved ikke at tilføre gødning til vandmættede, oversvømmede, frosne eller snedækkede arealer. Endvidere er det BAT at undlade at tilføre gødning til arealer der skråner, støder direkte op til vandløb samt at udbringe gødning så tæt som muligt på tidspunktet for afgrødens optagelse af næringsstoffer. Det er endvidere BAT at tilrettelægge udbringningen af husdyrgødningen således at risikoen for lugtgener for omgivelserne minimeres.

Kommunens vurdering af BAT ift. udbringning af husdyrgødning

Miljøstyrelsen skriver i "Vejledning om emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)" om ammoniakfordampning fra udbringning af husdyrgødning. De teknikker, der i marken kan reducere ammoniakfordampningen ved udbringning, er rettet mod at begrænse det tidsrum, i hvilket den mineralske del af kvælstofindholdet i gyllen er i kontakt med luften, eller sikrer, at den mineralske del forbliver på opløst form. Konkret omfatter det teknikker, der sørger for, at gyllen hurtigt kommer ned på eller i jorden, eller som giver gyllen en lavere pH-værdi (svovlsyrebehandling).

Præstevej157, Hæstrup, Hjørring
Miljøgodkendelse

Hjørring Kommune er enig med Miljøstyrelsen, der i vejledningen konkluderer, at gældende lovregulering, herunder allerede gennemførte ændringer af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, vedrørende udbringning af husdyrgødning er BAT for så vidt angår ammoniakfordampningen i marken.

Kommunen finder derfor, at det ansøgte lever op til kravene til BAT vedr. udbringning af husdyrgødning.

5 Gener fra husdyrbrugets anlæg

5.1 Lugt

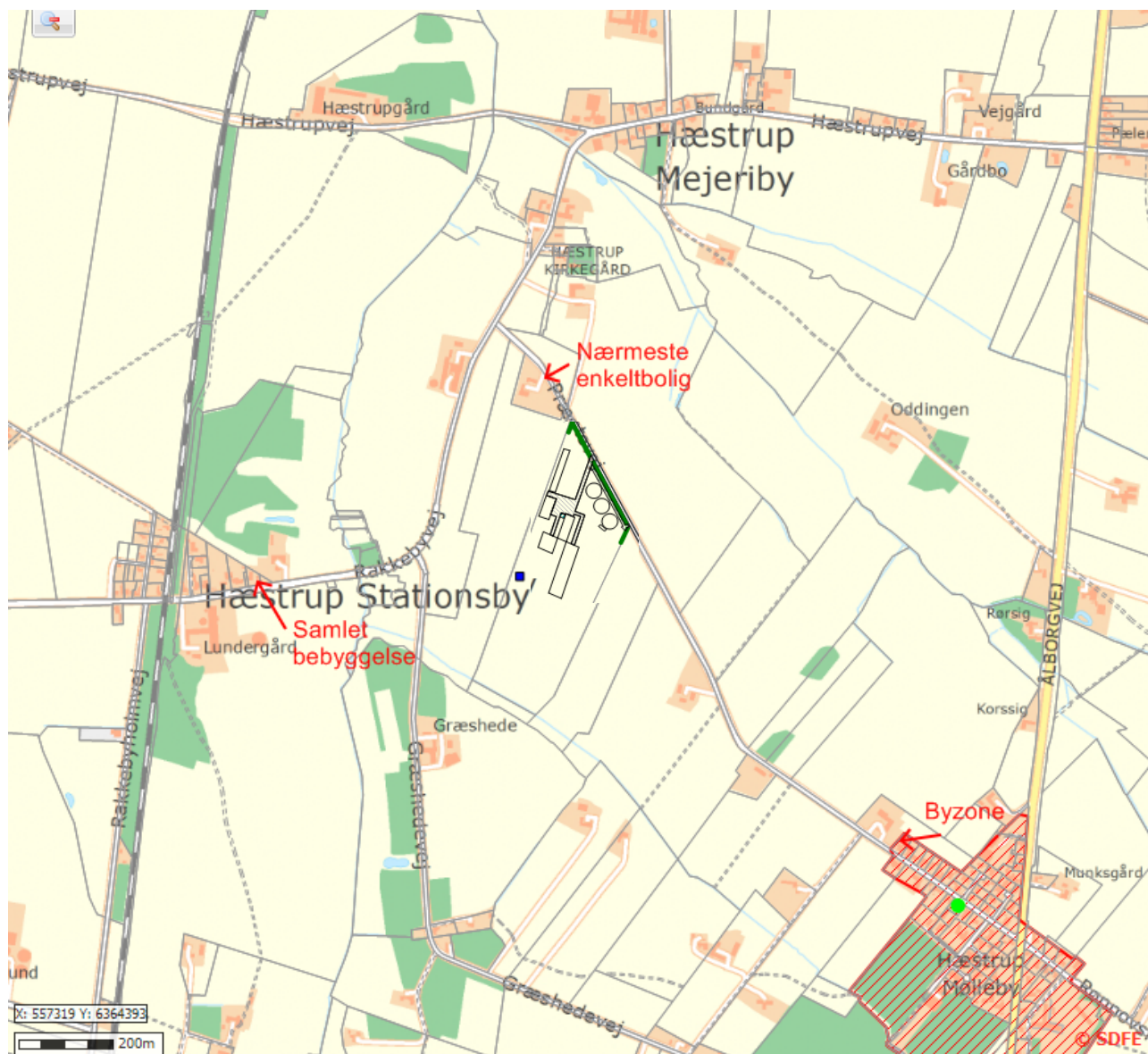
Miljøstyrelsens ansøgningsystem har beregnet hvilke afstande, der mindst skal være fra staldene til forskellige beboelsestyper, se tabellen nedenfor. Her ses også de målte afstande til den nærmeste beboelse indenfor hver type.

Områdetype	Geneafstanden minimum (m)	Aktuelle afstande (m)
Enkelt bolig	108	400
Samlet bebyggelse	289	680
Byzone / Sommerhusområde	414	910

Lugtgeneafstandene er beregnet for fuld besætning. Alle eksisterende og nye stalde indgår i beregningen.

Geneafstanden tager udgangspunkt i afstanden fra centrum af et staldanlæg til en nabo/områdegrænse, hvor genekriteriet skal overholdes. Da der er flere lugtkilder (flere stalde) beregnes en vægtet gennemsnitsafstand, der tager hensyn til, at der er flere stalde med forskellige emissioner. Det betyder, at afstanden til områdetyperne er beregnet ud fra et teoretisk lugtcentrum. Nærmeste områdetyper ses på kortet nedenfor.

Præstevej157, Hæstrup, Hjørring Miljøgodkendelse

Afstanden fra ejendommen til nærmeste områdetyper

Som det ses af tabellen ovenfor, overholder den ansøgte produktion lovens minimumskrav til lugtgeneafstande til de forskellige typer af beboelser i området.

Da gylleopbevaring primært foregår i ejendommens gylletanke, forventer kommunen kun lugtbidrag fra ejendommens gylletanke ved omrøring og udkørsel samt ved transport af gylle til og fra biogasanlæg.

Kommunen forventer ikke væsentlige lugtgener fra produktionens foderanlæg. Der vil være en emission af lugt fra staldventilationen. Lugtgenerne fra staldventilationen kan begrænses ved hyppig og grundig rengøring af staldafsnittene og udstyr.

5.2 Fluer og skadedyr

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra fluer og gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.).

Forebyggelse af flueplage kræver først af alt en god gødningshåndtering og en generel god staldhygiejne. Derudover kan der sættes ind med bekæmpelse på særlige steder eller i særlige situationer. Ansøger har oplyst, at han generelt følger miljøstyrelsens "Retningslinier for fluebekæmpelse på og omkring gårde med husdyr" og typisk udfører fluebekæmpelse i og ved kalvehytterne med godkendte midler.

Det er husdyrbrugets almindelige pligt, at holde stalde, lagre og andre anlæg i forsvarlig rottesikret stand. Derudover holdes i videst mulig omfang ryddeligt omkring ejendommen, for at undgå at tiltrække skadedyr. Eventuel forekomst af rotter skal anmeldes til kommunen, som derefter anviser bekæmpelse. Ansøger oplyser, at der er fast aftale med rottebekæmpelsesfirma om regelmæssig kontrol og evt. bekæmpelse.

Døde dyr opbevares indtil de bliver afhentet, efter reglerne i bekendtgørelsen herom⁷. Ansøger har oplyst, at døde dyr opbevares under kadaverkappe på særlig plads, der anlægges i forbindelse med byggeriet.

Kommunen vurderer, at ejendommens tiltag til forebyggelse og bekæmpelse af fluer og skadedyr vil være tilfredsstillende.

5.3 Støj, støv og lysgener fra anlægget og maskiner

De væsentligste stationære støjkilder fra husdyrbruget er ventilationsanlæg, gyllepumper, foderanlæg samt den daglige brug af traktor og transportere til og fra ejendommen. Der må endvidere påregnes støj fra dyrene, når de flyttes til og fra ejendommen og mellem staldafsnittene. Hovedparten af de stationære støjkilder er placeret inde i bygningerne.

Da der er mere end 300 m til nærmeste nabo, vurderer kommunen, at Miljøministeriets vejledende støjgrænser i alle tilfælde er overholdt. Det giver derfor ingen mening, at stille nærmere vilkår om støjgrænser.

Fra anlægget kan der fremkomme støvgener i forbindelse med levering af kraftfoder og mineraler. I forbindelse med transportere til og fra markerne samt ved markarbejde kan der opstå støvgener i lokalområdet.

Eventuelle lysgener fra ejendommen kan stamme fra staldanlæg, hvor der er tændt lys om aftenen og fra udendørs belysning. Ansøger oplyser, at der vil blive daglysstyring og sensorstyring på hovedparten af den udendørs belysning og timer på lys i staldene. Timeren sikrer, at arbejdslyset i staldene slukkes i nattetimerne, så kun vågelyset er tændt.

Det er kommunens vurdering, at eventuelle støj- og støvgener samt belysningen på ejendommen ikke vil medføre væsentlige gener for naboer eller for trafikanter.

⁷ Bek. 558 af 01-06-2011 om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr

5.4 Transport

I miljøgodkendelsen skal der indgå en vurdering af, om til- og frakørsel til virksomheden vil kunne ske uden væsentlig miljømæssige gener for beboere i nærområdet. Færdsel på offentlig vej reguleres derimod af færdselsloven og håndhæves af politiet. Forhold vedrørende private fællesveje administreres af kommunen som vejmyndighed efter privatvejsloven.

Det er kommunens vurdering at ind- og udkørsel til ejendommen vil kunne foregå uden at være til væsentlig gene for øvrige trafikanter og beboere i nærområdet.

Selv om transporter ad offentlig vej ikke kan reguleres af kommunen gennem en miljøgodkendelse, leveres i det følgende nogle oplysninger og overvejelser om forøgelse af trafikken i området, som følger af det ansøgte projekt.

Hovedparten af transporter til og fra ejendommen med foderstoffer, gylle og levering/afhentning af mælk og dyr vil finde sted i dagtimerne. Udbringning af husdyrgødning til markerne kan dog ske aften og nat i forårsperioden.

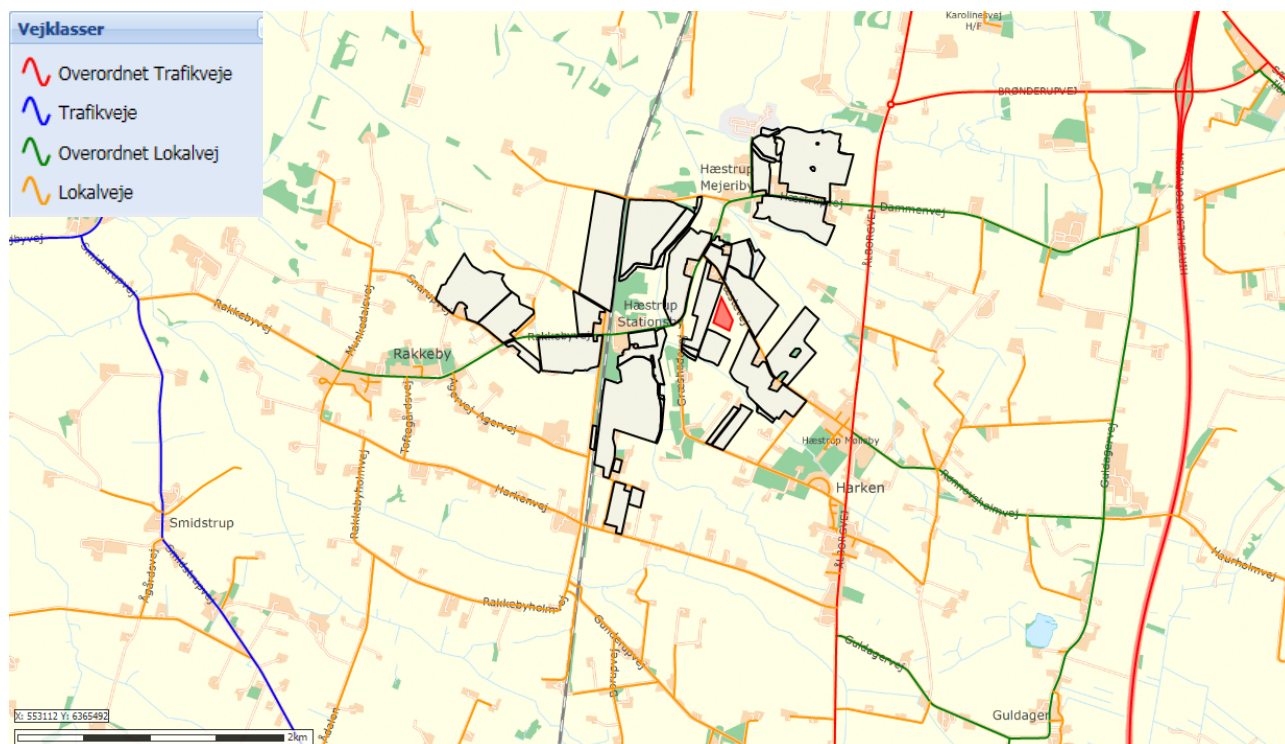
Transport af korn og halm sker primært i høstperioden og vil evt. også finde sted aften og nat. I forbindelse med høst af grovfoder, kan kørsel ligeledes finde sted aften og nat.

Ansøger har lavet en oversigt over de forventede typer og antal af transporter i det ansøgte projekt. Denne ses i bilag 1 pkt C. Det fremgår heraf, at antallet af transporter

- af døde og levende dyr til forarbejdning: 21 pr. år
- af kalve og kvier mellem Præstevej 157 og Rakkebyvej 125: 47 pr. år
- af foder til gården: 50 pr. år
- af gylle og dybstrøelse: 512 pr. år
- af halm til gården: 15 pr. år
- af mælk ud fra gården: 185 transporter/år

Transport af gylle (477 pr. år) er langt den største enkeltpost. Omkring halvdelen vil være levering til biogasanlæg og foregå i lukkede tankvogne. Resten vil være transporter med gyllevogne til udspredning på markerne i nærområdet. Udtransport af mælk foregår med tankvogn.

Præstevej157, Hæstrup, Hjørring Miljøgodkendelse

Anlæggets placering (rødt felt), de tilhørende marker (optrukket med sortstreg) og de offentlige vejes klassificering.

De seneste trafiktællinger Hjørring Kommune har udført i området viser følgende antal køretøjer:

Hvor	Årstal	Antal køretøjer pr. årsdøgn	Antal køretøjer pr. hverdagsdøgn	Heraf andel lastbiler
Præstevej NV udkant Harken	2009	139	148	10%
Rakkebyvej Ø for Hæstrup Mejeriby	2015	750	835	63%
Rakkebyvej ml. Rakkeby og Hæstrup Stationsby	2017	533	611	9,8%

Det kan forsigtig konkluderes, at antallet af tunge transportere på Præstevej vil blive forøget med 50%, mens forøgelse videre ud på de øvrige veje vil udgøre en lille brøkdel af, hvad der allerede er i dag.

6 Bedriftens påvirkninger af natur og miljø

6.1 Ammoniakfordampning og naturområder

Beregninger af bedriftens fordampning af ammoniak er foretaget automatisk i Miljøstyrelsens ansøgningssystem. Beregningerne bygger på det ansøgte projekt og de vilkår, der fremgår af de foregående afsnit.

Ifølge husdyrgodkendelsesloven er det et krav, at der skal ske en reduktion af ammoniakfordampningen på 30 % for de stalde, hvor indretningen ændres og for nye stalde – i forhold til et fastlagt reference-staldsystem. Beregningerne viser, at dette krav er opfyldt.

Kommunens vurdering af etableringens påvirkning af naturen, herunder beregninger af ammoniakafsætning, omfatter hele husdyrbruget, dvs. både eksisterende og nye anlæg.

Den samlede fordampning af ammoniak fra stalde og lagre er i Miljøstyrelsens ansøgningssystem beregnet til 3.125 kg N/år for den ansøgt drift. Dette er samtidig den forøgede ammoniakfordampning, da udgangspunktet er 0.

Nærmeste Natura 2000 område (kategori 1-natur) er Råbjerg Knude og Lønstrup Klint, der ligger omkring 1,7 km nordvest for driftsbygningerne.

I nærheden af driftsbygningerne er der registreret flere overdrev, der er omfattet af § 7 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (kategori 2-natur). Totalbelastningen fra projektet med ammoniak er i et udvalgt punkt i det nærmeste af disse områder, er beregnet til 0,1 kg N/ha/år. Dette overskrider ikke den tilladte totalbelastning på 1,0 kg N/ha/år.

Der er desuden flere mindre overdrev, heder og moser beskyttede efter § 3 i Naturbeskyttelsesloven i nærområdet.

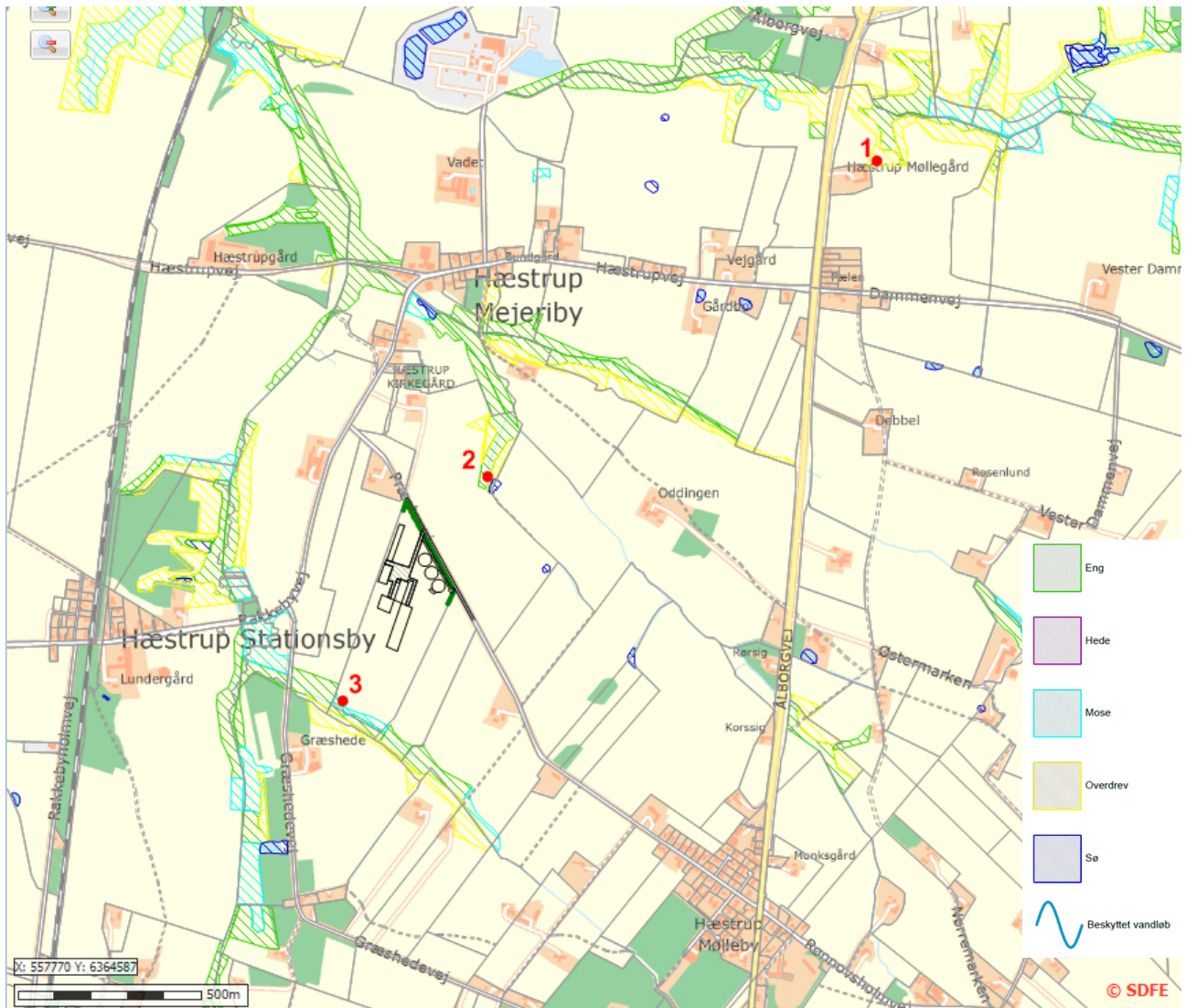
Den forøgede belastning af ammoniak fra stalde og lagre i 2 udvalgte naturpunkter (se nedenstående kort) er beregnet til 0,7 – 0,8 kg N/ha per år, hvilket ikke overskrider den tilladte merbelastning på 1,0 kg N/ha/år for kategori 3- natur.

Kommunen vurderer, at etableringen:

- Vil have en neutral effekt på naturen i Natura 2000 områder (kategori 1-natur)
- Ikke vil påvirke naturarealer beskyttet efter husdyrgodkendelseslovens § 7 (kategori 2-natur) eller heder, moser, overdrev og skove (kategori 3-natur)
- Vil have en neutral effekt på yngle-/rasteområder for arter beskyttede efter EF-habitatdirektivet bilag IV

Kommunen vurderer samlet, at den projekterede etablering kan gennemføres uden negative konsekvenser for den omgivende natur.

Præstevej157, Hæstrup, Hjørring Miljøgodkendelse

Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til naturpunkt 1-3

Kommunens detaljerede vurdering af naturforholdene ses i bilag 3.

7 Egenkontrol, management og alternative løsninger

7.1 Management og egenkontrol

Vilkår:

- 7.1.1 Kommunens forskrift for opbevaring af olie og kemikalier skal følges.
- 7.1.2 Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal være kendt af ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften

Der er stillet vilkår om, at kommunens regulativ for opbevaring af olie og kemikalier skal følges. Hensigten er at minimere risikoen for forurening af jord, overfladevand og grundvand.

Nedenfor ses ansøgers redegørelse for management og egenkontrol. Ansøgers egen redegørelse er gengivet i *kursiv*.

- *Der udarbejdes mark- og gødningsplan i henhold til lovkraft, således at tildelingen af næringsstoffer til afgrøderne optimeres*
- *Kvælstoftilførslen korrigeres årligt i forbindelse med kvælstofprognosen, der offentliggøres omkring 1.april (N-prognosen afhænger af klimaet de enkelte år).*
- *Der er tilknyttet en række fagkonsulenter, der gennemgår bedriften med ejer og medarbejdere efter behov*
- *Der udarbejdes EndagesFoderKontrol (EFK).*
- *Fodersammensætning og fodringsstrategi evalueres og tilpasses løbende, således at nyeste viden anvendes.*
- *Der er fast dyrlægeaftale.*
- *Der føres sprøjtejournal, medicinjournal og logbog for gylletanke.*
- *Gylletanke bliver kontrolleret hvert 10. år af autoriseret kontrollant.*
- *Køletanken tæthedsprøves hvert år af et autoriseret kølefirma.*
- *Der er lavet beredskabsplan, således at evt. uheld kan stoppes og konsekvensen for det omgivende miljø begrænses mest muligt*
- *Personalet uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.*
- *Staldafsnittene er tilkoblet alarmanlæg.*
- *Der er vandforsyning fra lukket system.*
- *Der leveres mælk til Arla og produktionen er dermed omfattet af kvalitetsprogrammet Arlagården, der stiller en række krav til de daglige rutiner på ejendommen.*

Den nævnte beredskabsplan for bedriften, beskriver hvordan medarbejdere og ejer skal handle i tilfælde af brand, overløb af gylle, kemikalie- og oliespild m.v. En beredskabsplan var vedhæftet ansøgningen. Kommunen har vurderet beredskabsplanen og desuden stillet vilkår om opdatering og formidling til medarbejdere m.v.

I forbindelse med ansøgningen er der derudover indsendt en række oplysninger om de øvrige produktionsforhold på ejendommen, herunder oplysninger om ventilationsforhold,

spildevandsforhold, forbrug af råvarer, energi og vand, transport til og fra ejendommen, affaldshåndtering samt støjkluder på ejendommen. Den samlede redegørelse ses i bilag 1

Kommunens vurdering i forhold til BAT

I henhold til BREF (2003) er det BAT at uddanne bedriftens personale, at registrere energi- og ressourceforbrug samt forbrug og anvendelse af handels- og husdyrgødning. Endvidere at have procedurer for at sikre ren- og vedligeholdelse af bygninger og inventar, at planlægge gødning af markerne korrekt samt at have nødfremgangsmåde ved evt. uheld.

Det vurderes at ansøgning i forhold til management og egenkontrol lever op til kravet om BAT

Der er i ansøgningen redegjort for hvordan det ansøgte med hensyn til ventilationsforhold og forbrug af energi og vand lever op til kravet om BAT. Kommunen vurderer på baggrund af det oplyste, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår, og at det ansøgte på de to områder lever op til kravet om BAT.

7.2 Alternative løsninger

Nedenfor ses ansøgers redegørelse for alternativer og 0-alternativet i forhold til det ansøgte. Ansøgers redegørelse er gengivet i kursiv.

Et alternativ til etableringen af bedriften på matrikel 4^z Hæstrup By, Hæstrup er at finde en anden matrikel at lægge bedriften på. Imidlertid vil den udvalgte placering være ideel i forhold til naturen og omkringboende, og der vil opnås minimale gener for områder i umiddelbar nærhed. Endvidere ligger matriklen optimalt i forhold til hovedejendommen på Rakkebyvej 125, hvilket sikrer en kort transport af dyrene fra den ene ejendom til den anden.

0-alternativet. Det er nødvendigt at etablere en ny bedrift, for at have mulighed for at udvide mælkeproduktionen hos ansøger og skabe en sammenhængende og sund produktion. I enhver landbrugsproduktion er der et løbende behov for udvidelse af produktionen. Med stigende omkostninger inden for de fleste områder, skal der produceres stadig mere for at overleve økonomisk. Derfor vil det være uundgåeligt at produktionen løbende skal udvides. Derudover er der bedre muligheder for at tiltrække og fastholde udefra kommende arbejdskraft med en større produktion i nye og arbejdsvenlige produktionsanlæg.

8 Bilag

Bilag 1. Miljøteknisk redegørelse (fra ansøger)

Forbrug af energi og ressourcer

A. Spildevand				
Spildevandstype	Årlig mængde, ca. m ³		Opsamling / bortskaffelse	
	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt
Vaskeplads	-	50	-	Terræn
Tagvand fra stalde	-	4704	-	Bassin inden det ledes til terræn
Malkestald/mælkerum	-	675	-	Gylletank
Ensilagepladser	-	93	-	Terræn
Bemærkninger: Der er indregnet 3.100 l rengøringsvand og drikkevandsspild pr. ko i gyllemængden				

B. Forbrug af råvarer, energi og vand			
Ressource	Nudrift	Ansøgt	Opbevaring (tanktype, bygning, indretning)
Dieselolie til traktorer m.v.	-	25 t	
Smøreolie	-	300 L	Lade
Indkøbt foder	-	1.500 t	Lade
Kemikalier	-	3 L	Lade
Elforbrug til lys, opvarmning m.v.	-	150.000 kWh	
Drikkevand og vaskevand (drift)	-	18.000 m ³	
Andet	-		
Bemærkninger:			

Præstevej157, Hæstrup, Hjørring
Miljøgodkendelse

C. Transport til og fra ejendommen						
	Antal/mængde pr. år		Kapacitet pr. transport		Antal transporter pr. år	
	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt
Levende dyr	-				-	
- 2-ugers tyrekalve		100 stk.	-	8 stk.		13 stk.
- Tyrekalve til slagteri		100 stk.		8 stk.		13 stk.
- Kvier til kviehotel		300 stk.		10 stk.		30 stk.
- Kvier fra kviehotel		40 stk.		10 stk.		4 stk.
Døde dyr	-	15	-	2	-	8
Indkøbt foder	-	1.500 t	-	30 t	-	50
Gylle	-	14.294 t	-	30 t	-	477
Dybstrøelse	-	700 t	-	20 t	-	35
Halm fra mark	-	300 t	-	-	-	15
Dieselolie	-	1.500 L	-	10.000 L	-	1
Andet						
Bemærkninger: Der er en ud-transport af mælk på 185 dage pr. år.						

D. Affald		
	Opbevaring	Bortskaffelse
Dagrenovation	Container	Kommunal ordning
Døde dyr	Container	DAKA
Landbrugsplast	Container	Kommunal ordning
Papir/nylonsække	Afleveres til genbrug	Kommunal ordning
Klinisk risikoaffald	Malkecenter	Kommunal ordning
Spildolie	Tønde	Kommunal ordning/værksted
Oliefiltre	Tønde	Kommunal ordning/værksted

Præstevej157, Hæstrup, Hjørring
Miljøgodkendelse

Akkumulatorer	Afleveres løbende	Kommunal ordning/værksted
Dæk	Afleveres til genbrug	Kommunal ordning/værksted
Jern/metal	Bortskaffes løbende	Produkthandler
Spraydåser	Opbevares i forrum	Kommunal ordning
Lysstofrør	Lade	Kommunal ordning
Elektronisk affald	Lade	Kommunal ordning
Andet		
Bemærkninger:		

E. Støjkilder			
Type	Driftsperiode	Tiltag til begrænsning af støj	Placering
Ventilation	Ingen	-	-
Korntørring	-	-	-
Malkeanlæg	To gange dagligt	Ingen	Indendørs
Foderanlæg	Dagligt	Ingen	Indendørs
Kompressor	I forbindelse med malkning	Ingen	
Gyllepumper	Dagligt	Ingen	Nedgravet
Daglig brug af traktor	Dagtimerne	Ingen	På ejendommen
Transport af levende dyr	Dagtimerne	Ingen	På ejendommen
Bemærkninger:			

Bilag 2. Visualiseringer af anlægget.

Kortet nedenfor viser, hvorfra de 4 visualiseringer skal ses. De følgende 4 sider viser anlægget set fra disse fire punkter. Bemærk, at visualiseringerne er udført uden den krævede beplantning.

Præstevej157, Hæstrup, Hjørring
Miljøgodkendelse

 <small>Tilbyder 3D, 360 graders flyover og VR-tours til alle byg projekter på 10.000 m² og op</small>	BYG TF.: 70 15 40 00 www.lmo.dk	Sag:	Visualisering
		Tegningsnr.:	Fotovindler_2

Fotovinkel 1

Præstevej157, Hæstrup, Hjørring
Miljøgodkendelse

 <small>LMO Landskabsgestaltung Landskapsarkitektur Landskapsplanlægning Landskapsudvikling</small>	BYG Tlf.: 70 15 40 00 www.lmo.dk	Sag: Visualisering
		Tegning nr.: Fotovindler_3

Fotovinkel 2

Præstevej157, Hæstrup, Hjørring
Miljøgodkendelse

 <p>LMO Tegning, Bygning, og Håndværk Miljøgodkendelse og Miljø Kontrollering af Bygningerne</p>	<p>BYG Tlf.: 70 15 40 00 www.lmo.dk</p>	<p>Sag: Visualisering</p> <hr/> <p>Tegnfigurer: Foto: vinkel_4</p>
--	--	--

Fotovinkel 3

Præstevej157, Hæstrup, Hjørring
Miljøgodkendelse

 <small>Telefon: 76 58 58 58 Auldebovej 14, 8265 Åbyhøj E-mail: lmo@lmo.dk</small>	BYG Tlf.: 70 15 40 00 www.lmo.dk	Sag: Visualisering
		Tejning: Fotovindler _ 5

Fotovinkel 4

Bilag 3. Detaljeret vurdering af påvirkninger af naturområder

Retsgrundlag

Hjørring Kommune har vurderet, om der i forbindelse med etableringen er behov for beskyttelse af naturen med dens bestand af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særligt sårbart over for næringsstofpåvirkning⁸. Kommunen har konkret vurderet, om der er naturområder, der efter kommunens vurdering ikke beskyttes tilstrækkeligt af beskyttelsesniveauerne i Husdyrgodkendelsesloven⁹. Endvidere har kommunen vurderet, om det ansøgte projekt i sig selv eller tilsammen med andre planer og projekter kan påvirke Natura 2000-områder og/eller yngle- eller rasteområder for habitatdirektivets bilag IV-arter væsentligt¹⁰. Herved har kommunen sikret sig, at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, der er uforenelige med hensynet til omgivelserne¹¹.

Kommunens vurdering af etableringens påvirkning af naturen, herunder beregninger af ammoniakafsætning, omfatter hele husdyrbruget, dvs. alle stalde og opbevaringslagre for husdyrgødning.

Beskyttet natur (naturbeskyttelses-, husdyrgodkendelsesloven og habitatdirektivet)

Naturbeskyttelseslovens § 3 beskytter overdrev, heder, moser, enge, strandenge, strandsumpe, søer og vandløb mod ændringer i tilstanden. Beskyttelsen gælder for alle de beskyttede naturtyper bortset fra søer og vandløb, hvis de har en minimumsstørrelse på 2.500 m² i sammenhængende areal. Beskyttelsen gælder for søer på 100 m² eller derover. De beskyttede vandløb er udpeget af de tidligere amtsråd og godkendt af miljøministeren.

Arealer, der er mindre end 2.500 m², er omfattet af beskyttelsen, hvis de indgår en mosaik af naturtyper med et samlet areal på 2.500 m² og for moser, også hvis de ligger i tilknytning til søer eller vandløb.

Husdyrgodkendelseslovens § 7 fastsætter en beskyttelse af en række konkrete ammoniakfølsomme naturtyper. Inden for de internationalt beskyttede Natura 2000-områder (kategori 1-natur) kan der således maksimalt tillades en total ammoniakbelastning på 0,2 – 0,7 kg N/ha/år, afhængig af antallet og størrelsen af øvrige husdyrbrug i nærområdet. Samme lov fastsætter også beskyttelsen mod ammoniak på udvalgte naturtyper uden for de internationale naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om højmoser, lobeliesøer og heder over 10 ha samt overdrev over 2,5 ha (kategori 2-natur), der er beskyttet mod en total ammoniakbelastning på mere end 1 kg N/ha per år, fra et givent husdyrbrug¹².

⁸ Jf. § 23 stk. 2 i Husdyrgodkendelsesloven

⁹ Jf. § 29 i Husdyrgodkendelsesloven

¹⁰ Jf. §§ 7, 8 og 11 i Bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen).

¹¹ Jf. § 19 stk. 2 i Husdyrgodkendelsesloven

¹² Jf. Bilag 3, A, Nr. 2 i Bekendtgørelse nr. 1283 af 8. december 2014 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

Præstevej157, Hæstrup, Hjørring
Miljøgodkendelse

Beskyttelsesniveauet på øvrige heder, moser og overdrev beskyttede efter naturbeskyttelseslovens § 3 samt ammoniakfølsomme skove (kategori 3-natur) beror på en konkret vurdering af, om der er tale om et naturområde af særlig regional eller lokal interesse¹³.

Denne vurdering beror først og fremmest på en vurdering af områdets naturkvalitet på en skala fra I – V (høj, god, moderat, ringe og dårlig). Naturkvaliteten vurderes dels efter områdets struktur, dvs. vegetations sammensætning, drift af arealet herunder evt. afgræsning samt naturtypekarakteristiske strukturer. Desuden vurderes kvaliteten i forhold til diversiteten og artssammensætning på arealet, samt arternes følsomhed overfor ammoniak. Registrerede plantearter kategoriseres i denne sammenhæng som hhv. særligt værdifulde, positive, typiske, problematiske eller øvrige på baggrund af en artsliste udarbejdet af DMU. Endelig vurderes arealets værdi som levested for fredede eller rødlistede arter af planter og dyr og som yngle- og rasteområde for arter beskyttede efter habitatdirektivet (Bilag IV-arter).

Herudover inddrages en række øvrige forhold i vurderingen af krav til den maksimale ammoniakbelastning. Det gælder områdets:

- Status i kommuneplanen, herunder om det er omfattet af en udpegning som værdifuldt naturområde, økologisk forbindelse, rekreativt område eller værdifuldt kulturmiljø
- Status i forhold til fredninger, handleplaner for naturpleje eller anden planlagt naturindsats

Endelig inddrages hensynet til områdets ammoniakfølsomhed i forhold til den ammoniaktilførsel arealet modtager fra andre kilder. Det vil dels sige den generelle baggrundsbelastning i området, men også tilførslen fra konkrete lokale kilder, såsom husdyrbruget nuværende produktion, samt udbringning af gødning på nærliggende arealer.

Påvirkning af natur

Den samlede fordampning af ammoniak fra stalde og lagre er i Miljøstyrelsens ansøgningssystem beregnet til 3.125 kg N/år for den ansøgt drift. Dette er samtidig den forøgede ammoniakfordampning, da udgangspunktet er 0.

Natura 2000 (Kategori 1- natur)

Screening

Nærmeste Natura 2000 område er Råbjerg Knude og Lønstrup Klint, der ligger omkring 1,7 km nordvest for driftsbygningerne.

Da driften af husdyrbruget ikke omfatter arealer indenfor internationale naturbeskyttelsesområder, vurderer kommunen, at ammoniakfordampning igennem luftbåren ammoniak umiddelbart er den eneste potentielle påvirkning af terrestriske naturtyper og arter, der er udpegningsgrundlag for det nævnte Natura 2000 område.

Med henvisning til stor afstand og eksponentielt aftagende ammoniakbelastning med afstand fra kilden, er det ikke fundet relevant at beregne bidrag til luftbåren ammoniakbelastning i det nævnte område. Bedriftens andel af den luftbårne ammoniakbelastning af terrestriske naturtyper i

¹³ Jf. Bilag 3, A, Nr. 3 i Bekendtgørelse nr. 1283 af 8. december 2014 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

området vil være marginal og øget ammoniaktab som følge af udvidelsen medfører ikke nogen beregningsmæssig øget ammoniakbelastning.

Konsekvensvurdering & Konklusion

Kommunen konkluderer på ovenstående baggrund, at det ikke er nødvendigt at foretage en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-områder.

Kategori 2- natur

I nærheden af ejendommen er der registreret kategori 2-overdrev (Fig. 1).

Naturpunkt 1:

Et overdrev på ca. 10,7 ha og dermed et § 7 areal.

Tålegrænsen for overdrev ligger i intervallet 10 - 20 kg N/ha/år, men afhænger af en konkret vurdering af det aktuelle areals naturkvalitet og artssammensætning. Den generelle baggrundsbelastning for arealet er 15,6 kg N/ha per år.

Da området er kategori 2- natur må totalbelastningen med ammoniak fra stald og lager på arealet ikke overskride 1,0 kg N/ha per år.

Efter etableringen tilføres samlet 0,1 kg N/ha per år fra stalde og lagre (Tabel I), hvilket ikke overskrider den tilladte totalbelastning på 1,0 kg N/ha per år for § 7 området.

Kategori 3- natur

I nærheden af husdyrbruget er der registreret flere overdrev, heder, moser, enge og vandhuller beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 (Fig. 1). Det er kommunens vurdering, at der ikke ligger ammoniakfølsom skov nær husdyrbruget.

For kategori 3-natur gælder, at kommunen ikke kan fastsætte krav om en samlet, maksimal merdeposition på mindre end 1,0 kg N/ha/år. For naturområder, hvor merdepositionen er beregnet til mindre end 1,0 kg N/ha/år, vurderer kommunen at det ikke er nødvendigt at foretage en vurdering af den berørte natur. For naturområder, hvor merdepositionen er beregnet til mere end 1,0 kg N/ha/år, kan kommunen efter en konkret vurdering af naturområdet, tillade en højere deposition. Kommunen har udvalgt det nærmeste overdrev og den nærmeste mose til nærmere analyse:

Naturpunkt 2:

Et overdrev på ca. 0,3 ha, der er omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3. Arealet ligger udenfor områder udpeget som særligt værdifuldt naturområde, værdifuldt naturområde og økologisk forbindelse i Kommuneplan 2013. Tålegrænsen for overdrev ligger i intervallet 10 - 20 kg N/ha/år, men afhænger af en konkret vurdering af det aktuelle areals naturkvalitet og artssammensætning. Den generelle baggrundsbelastning for arealet er 15,6 kg N/ha per år.

Ved etableringen forøges tilførslen med 0,7 kg N/ha per år fra stalde og lagre (Tabel I), hvilket ikke overskrider den tilladte merbelastning på 1,0 kg N/ha per år for kategori 3- naturen.

Præstevej157, Hæstrup, Hjørring
Miljøgodkendelse

Det er i dette tilfælde ikke nødvendigt at stille krav til den maksimalt tilladte merbelastning med ammoniak på arealet, da denne ikke overskrider 1,0 kg N/ha per år, hvilket er det skrappeste krav kommunen kan stille til kategori 3- natur (se tabel 1).

Naturpunkt 3:

En mose på ca. 0,4 ha, der er omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3. Arealet ligger udenfor områder udpeget som særligt værdifuldt naturområde, værdifuldt naturområde og økologisk forbindelse i Kommuneplan 2013. Tålegrænsen for mose ligger i intervallet 10 - 20 kg N/ha/år, men afhænger af en konkret vurdering af det aktuelle areals naturkvalitet og artssammensætning. Den generelle baggrundsbelastning for arealet er 15,6 kg N/ha per år.

Ved etableringen forøges tilførslen med 0,8 kg N/ha per år fra stalde og lagre (Tabel I), hvilket ikke overskrider den tilladte merbelastning på 1,0 kg N/ha per år for kategori 3- naturen.

Det er i dette tilfælde ikke nødvendigt at stille krav til den maksimalt tilladte merbelastning med ammoniak på arealet, da denne ikke overskrider 1,0 kg N/ha per år, hvilket er det skrappeste krav kommunen kan stille til kategori 3- natur (se tabel 1).

Kommunen vurderer samlet, at ammoniakbelastningen fra stalde og lagre har en neutral effekt for de berørte arealer (naturpunkt 1-3) (Tabel I).

Påvirkning af yngle- og rasteområder for bilag IV arter

Yngle- og rasteområder for arter opført på habitatdirektivets bilag IV, er beskyttet mod beskadigelse og ødelæggelse.

Screening

Hjørring Kommune har ikke registreret arter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV i nærheden af husdyrbruget eller udbringningsarealerne, men følgende arter omfattet af bilag IV kan have yngle- eller rasteområder på arealer i nærheden.

Spidssnudet frø *Rana arvalis*, Løgfrø *Pelobates fuscus*, Strandtudse *Bufo calamita*, Stor vandsalamander *Triturus cristatus* og Markfirben *Lacerta agilis*, findes alle i dele af kommunen. Disse arter kan potentielt alle blive negativt påvirket af øget ammoniaktilførsel til deres yngle- og rasteområder. Eksempelvis kan dette medføre forringet vandkvalitet i ynglevandhuller for padder eller det kan skabe øget tilgroning af lysåbne naturtyper, hvilket bl.a. medfører et ændret mikroklima med lavere temperatur, samt forringelser i fødeudbuddet til skade for både padder og firben. Yngle- og rasteområder for disse arter i området vil normalt begrænse sig til områder beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Nærmeste registrerede forekomst af kvælstoffølsomme bilag IV - arter ligger mere end 2,5 km fra husdyrbruget. Det er derfor ikke fundet relevant at beregne bidrag til luftbåren ammoniakbelastning.

Konsekvensvurdering & Konklusion

Kommunen konkluderer på ovenstående baggrund, at det ikke er nødvendigt at foretage en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på de nævnte bilag IV arter.

Præstevej157, Hæstrup, Hjørring
Miljøgodkendelse

Øvrige bemærkninger

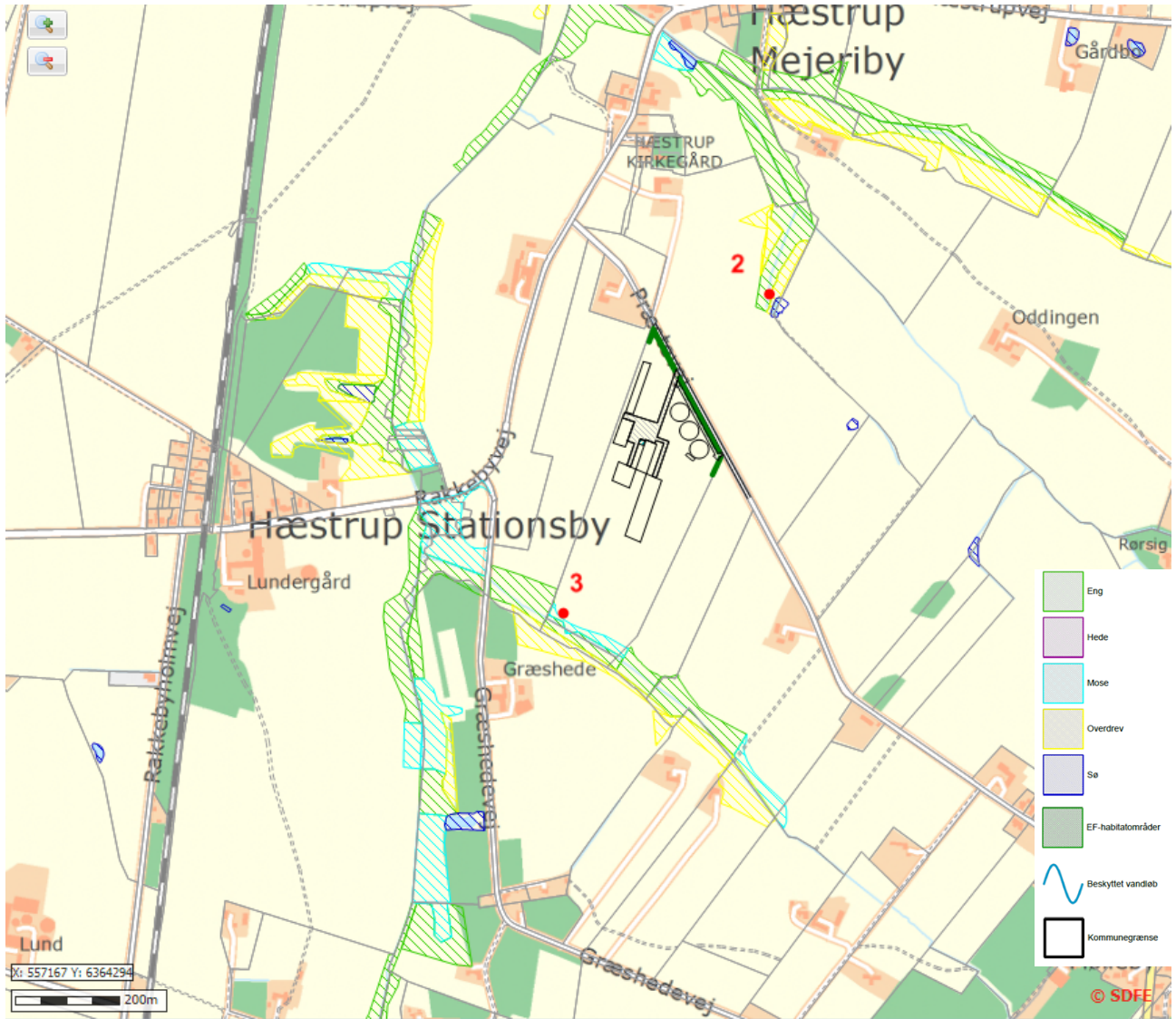
Vurderingen bygger på tolkning af luftfoto, beregning af ammoniakbelastning i husdyrgodkendelse.dk samt viden om tilstanden af konkrete naturarealer og udbredelsen af planter og dyr.

Tabel I: Beregnet ammoniakbelastning i udvalgte naturpunkter:

Naturpunkt	1	2	3
Naturtype	Overdrev	Overdrev	Mose
Natur-kategori	2	3	3
Tålegrænse (kg N/ha per år)	-	-	-
Baggrundsbelastning (2014) (kg N/ha per år)	15,5	15,5	15,5
Merdeposition fra stald og lager (kg N/ha per år)	0,1	0,7	0,8
Tilladt merdeposition (kg N/ha per år)	-	1,0	1,0
Totalbelastning fra stald og lager (kg N/ha per år)	0,1	0,7	0,8
Tilladt totalbelastning (kg N/ha per år)	1,0	-	-
Afstand fra stald og lager til naturpunkt (m)^	1.700	410	325
Planstatus	Ingen	Ingen	Ingen

^Afstand fra stald og lager er opgivet som kortest afstand fra nærmeste stald/lager til naturpunktet.

Præstevej157, Hæstrup, Hjørring
Miljøgodkendelse

Figur 1. Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til naturpunkt 1-3